

Sygn. akt II Ca 654/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

K., dnia 17 marca 2016 r.

Sąd Okręgowy w Kaliszu II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Wojciech Vogt (spr.)
Sędziowie:	SSO Marian Raszewski SSO Barbara Mokras
Protokolant:	st. sekr. sąd. Elżbieta Wajgielt

po rozpoznaniu w dniu 17 marca 2016 r. w Kaliszu

na rozprawie

sprawy z powództwa S. A.

przeciwko M. A. (1), A. A. (1)

o uznanie umowy za bezskuteczną

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Rejonowego w Kaliszu

z dnia 5 sierpnia 2015r. sygn. akt I C 435/14

1. oddala apelację,

2. zasądza od powódki S. A. na rzecz pozwanego A. A. (1) kwotę 1800 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu odwoławczym.

SSO Barbara Mokras SSO Wojciech Vogt SSO Marian Raszewski

II Ca 654/15

UZASADNIENIE

Powódka S. A. wniosła przeciwko M. A. (1) i A. A. (1) o uznanie za bezskuteczną w stosunku do powódki umowy sprzedaży nieruchomości zawartej przez pozwanym w dniu 11 marca 2013r. w formie aktu notarialnego notariusza K. R..A 2859/2013r. Ponadto wniosła o zasądzenie kosztów.

Pozwany M. A., syn powódki uznał powództwo.

Pozwany A. A. (1) wniósł o oddalenie powództwa

Sąd Rejonowy w Kaliszu wyrokiem z dnia 5 sierpnia 2015 r. oddalił powództwo i orzekł o kosztach postępowania.

Apelację od tego rozstrzygnięcia złożyła powódka zaskarżając wyrok w całości. Zarzuciła naruszenie przepisów postępowania mających istotny wpływ na wynik sprawy tj. art. 233 k.p.c. poprzez brak wszechstronnej oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego oraz dokonanie dowolnych ustaleń prowadzących do uznania, że:

1. pozwany A. A. (1) w chwili podpisania umowy kupna-sprzedaży nieruchomości w formie aktu notarialnego w dniu 11 marca 2013 r. nie posiadał wiedzy o roszczeniu powódki, związanym z odwołaniem przez nią darowizny nieruchomości dokonanej na rzecz pozwanego M. A. (1) i wytoczeniu przez nią powództwa o zobowiązanie do złożenia oświadczenia woli w przedmiocie powrotnego przeniesienia własności darowanej nieruchomości, podczas gdy zgromadzony w sprawie materiał dowodowy uzasadnia przyjęcie tezy przeciwnej,

2. akt notarialny z dnia 11 marca 2013 r. , jest dokumentem logicznym i nie budzącym wątpliwości, podczas gdy część uregulowań umowy jest nie tylko pozbawiona logiki, ale również nie znajdująca oparcia w przepisach prawa, a treść tych uregulowań wskazuje na nieuczciwe intencje pozwanego A. A. (1) i przeczy wiarygodności całokształtu jego zeznań,

3. zeznania pozwanego M. A. (1) nie zasługują na walor wiarygodności, podczas gdy są one konsekwentne i spójne z pozostałą częścią materiału dowodowego, w przeciwieństwie do zeznań pozwanego A. A. (1).

W oparciu o te zarzuty wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku i uwzględnienie powództwa w całości oraz o zasądzenie kosztów za obie instancje.

Pozwany A. A. (2) wniósł o oddalenie apelacji i zasądzenie kosztów.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja nie zasługuje na uwzględnienie.

Sąd Okręgowy w całości podziela ustalenia faktyczne i rozważania dokonane przez Sąd Rejonowy i uznaje je za własne. W takiej sytuacji gdy sąd odwoławczy orzeka na podstawie materiału dowodowego zgromadzonego w pierwszej instancji i aprobuje dotychczasowe ustalenia, nie musi ich powtarzać (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 kwietnia 2007 r., II CSK 18/07, Lex nr 966804; orzeczenie Sadu Najwyższego z dnia 13 grudnia 1935 r., C III 680/34. Zb. Urz. 1936, poz. 379, z dnia 14 lutego 1938 r., C II 21172/37, Przegląd Sądowy 1938, poz. 380 i z dnia 19 listopada 1998 r., III CKN 792/98, OSNC 1999, nr 4, poz. 83; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 marca 2006 r., I CSK 147/05).

Nie jest uzasadniony zarzut skarżącej, że Sąd Rejonowy ustalając stan faktyczny nie dokonał wszechstronnej oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego oraz dokonał dowolnych ustaleń.

Przeciwnie Sąd I instancji dokonując ustaleń faktycznych wskazał dowody, na których się oparł i przyczyny, dla których dowodom przeciwnym odmówił wiarygodności. Ocena ta nie jest oceną dowolną i mieści się w granicach zastrzeżonej dla sądów swobodnej oceny dowodów.

Na początku należy podkreślić, że przesłanką uwzględnienia żądania uznania czynności za bezskuteczną na podstawie art. 59 k.c. jest wiedza stron umowy (nie jednej strony) o istnieniu roszczenia albo nieodpłatnych charakter czynności. Sąd Rejonowy prawidłowo ustalił, że powódka nie wykazała, aby pozwany A. A. (1) wiedział o istnieniu jej roszczenia w chwili zawierania umowy.

Sama skarżąca w końcowej części apelacji przyznaje, że nie zaoferowała jakiegokolwiek dowodu bezpośredniego, za wyjątkiem zeznań M. A. (1), na okoliczność, że pozwany A. A. (1) w dniu zawarcia przedmiotowej umowy wiedział, że powódce przysługuje roszczenie o przeniesienie 1/2 części własności tej nieruchomości.

Wbrew temu co twierdzi powódka z samego aktu notarialnego z dnia 11 marca 2013 r. sporządzonego przed notariuszem K. K. nr repertorium A: (...) powyższa okoliczność nie wynika. Przeciwnie, gdyby przyjąć, że A. A. (1) w tym akcie notarialnym złożył oświadczenie woli pod wpływem błędu i groźby i w terminie uchylił się od skutków prawnych swojego oświadczenia, to konsekwencją tego byłaby nieważność tej czynności prawnej. Przepisy przewidują w takiej sytuacji nieważność względna czynności prawnej, czyli możliwość jej ubezskuteczenia (wzruszenia). Umowa skutecznie wzruszona jest bezwzględnie nieważna. W stosunku zaś do umów bezwzględnie nieważnych nie ma zastosowania art. 59 k.c. (por. wyrok SN z dnia 12.2.2002 r., I CKN 902/99). Gdyby więc uznać, że kwestionowana umowa była dotknięta wadą wskazaną przez powódkę w apelacji, to stanowiłoby to samodzielna przesłankę oddalenia powództwa.

Niezależnie jednak od tego, nie jest trafne rozumowanie, że z treści wspomnianego aktu notarialnego wynika, że pozwany A. A. (1) wiedział o roszczeniu powódki w stosunku do pozwanego M. A. (1).

Powódka nie może również powoływać się na dokumenty z akt sprawy I C 1774/12 Sądu Okręgowego w Kaliszu. Dowód ten został bowiem przez powódkę nieprawidłowo zawnioskowany (k-2 pozwu), a przez Sąd I instancji nieprawidłowo przeprowadzony (postanowienie Sądu Rejonowego z dnia 24 lipca 2015 r., k-174 akt).

Nie ulega żadnej wątpliwości, że niedopuszczalne jest zgłoszenie dowodu z dokumentów znajdujących się w innej sprawie, czy to cywilnej, czy karnej, nie tylko dlatego, że przepisy o postępowaniu dowodowym takiego dowodu nie przewidują, lecz przede wszystkim dlatego, że uniemożliwia to stronom ustosunkowanie się do tych dowodów (por. Irena Gromska-Szuster, /w/ Komentarz do kodeksu postępowania cywilnego pod redakcją Henryka Doleckiego i Tadeusza Wiśniewskiego, tom I, Warszawa 2011, s. 92 i powołane tam orzecznictwo).

Materiał z innej sprawy jest tylko materiałem faktycznym, wobec czego chcąc uczynić go przedmiotem postępowania dowodowego w sprawie cywilnej strona powinna odpowiednio o te dowody zawnioskować, wymieniając jakie to są dowody ze wskazaniem numerów kart, na których one się znajdują. Sąd zaś powinien wydać odpowiednie postanowienie dowodowe, w którym określi dopuszczone jako dowody dokumenty i numery kart innej sprawy na których się one znajdują. Natomiast dowody osobowe – jeżeli strony nie wyrażą zgody na przeprowadzenie dowodu z protokołów zawierających te zeznania – muszą być powtórzone i to ze względu na zasadę bezpośredniości. (por. Irena Gromska-Szuster, op. cit., s. 92).

Natomiast zeznania samego M. A. (1) i powódki Sąd szczegółowo ocenił i ocena ta mieści się w granicach zastrzeżonej dla sądów swobodnej ocenie dowodów. Ponadto Przewodniczący bezpośrednio po informacyjnym przesłuchaniu M. A. (1) wskazał na nieścisłości w jego zeznaniach (k-137 akt).

Ponadto powódka w apelacji przedstawia własną wersję wydarzeń, własna ich ocenę i przedstawiając określone fakty, wyciąga z tych faktów wnioski, które mogą ale wcale nie muszą z nich wynikać. Przedstawianie własnego stanu faktycznego konkurencyjnego w stosunku do stanu ustalonego przez Sąd Rejonowy nie może stanowić uzasadnienia zarzutu nierozważenia przez Sąd I instancji wszechstronnie materiału dowodowego. To, że z określonych faktów można wyciągnąć logicznie inne jeszcze niż Sąd Rejonowy wnioski nie uzasadnia zarzutu dowolności oceny Sądu.

Mając na uwadze powyższe okoliczności należało, zgodnie z art. 385 k.p.c., orzec jak w sentencji. O kosztach orzeczono zgodnie z art. 98 k.p.c.

Barbara Mokras Wojciech Vogt Marian Raszewski